

вжзбудена. Любавски обясняваше, че трябва да се избере бюро, за да се почне избиране на шест други депутати за великото народно събрание. . . . Думата депутати произведе такъв ефект, който може да се сравни само с запалване на барут. Общ див рев започна:

„Не щем българин депутат искаме руския ца-а-ар! . . . Не щем български министри, а искаме на руския цар капитаните-е-е. . . . Долу българските министри! . . . Долу у-у! . . . Да живее руският цар! . . . Не щем никого да избираме, искаме руския ца-а-ар! . . .“

Тълпата викаше и сочеше в разни страни юмруци. Младият офицер се промъкна с големи мъжки до Любавски и го попита: Не е ли време да доведе ротата? Любавски натхртено отговори:

„Нема нужда, не трябва!“

Тълпата повече и повече се разяряваше, беснееше. Само руското говорене на Любавски я зджржаше. Настроението на тълпата беше, че трябва на некого да се отмъсти за оскръблението на руския „капитан“, който настоява за мируване. Поражда се съмнение: какъв е той „капитанин“, който не позволява да се накажат душманите на руския цар! В очите на селяните всички граждани беха душмани на руския цар. Да се избият гражданите! Но руският „капитан“ не позволява. Той трябва да се отстрани. Но как? Да се посегне против руския офицер — да се извърши най-големо престъпление. Но на гражданите трябва да се отмъсти, които са либерали, т. е. врагове на руския цар. Най-после се намери изход от натегнатото положение. Един от тълпата се качи на високо и захвана да ораторствува:

„Слушайте, какво ще ви кажа, братя селяни, които обичате руския цар и не искате български министри. Тоя който отговори по руски, не е русин. В войната много руси срещаме. Всички беха с бради, но жълти. А тоя има черна брада. Той не е русин.“

Тълпата около Любавски се сгъсти. Тя се вгледзаше в него, пипаше го — и искаше да открие, русин ли е или не е. Само едно непредпазливо движение или казна дума можеше да предизвика насилие. Но Любавски остана неподвижен и нито един мускул на лицето му издаде некакво негово безпокойство.

„Ти не си русин, защото брадата не ти е жълта, а черна“ — викаха гласове из тълпата, които повече и повече се увеличаваха.

Любавска отговори:

„Руския цар има толкова много хора и с толкова различни бради, че никой друг цар нищо подобно нема. Аз стоя